

Protocol doorstroom
groep 2 naar groep 3

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Protocol overgang groep 2 naar groep 3 op 't Mozaïek... ..	3
- De ontwikkeling van kleuters.....	3
- De communicatie.....	3
- Het besluit.....	3
3. Doorstroom van herfstleerlingen van groep 2 naar groep 3.....	4
4. Versnellen in groep 1-2-3.....	4
5. Een soepele overgang van groep 2 naar groep 3.....	6
6. Het tijdpad van de beslissingsprocedure rond de overgang van groep 2 naar groep 3.....	7
7. Beslisformulier overgang groep 2 naar groep 3	8
8. Protocol najaarsleerlingen.....	10

1. Inleiding

De wet Primair Onderwijs stelt dat de kalenderleeftijd van een kind niet langer bepalend is voor de overgang naar een volgende groep. De school is wettelijk verplicht het onderwijs zodanig in te richten dat een leerling een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doorlopen. Het onderwijs moet worden afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van het kind. De meeste leerlingen doorlopen, met ons onderwijsaanbod, de basisschool in 8 jaar. Voor sommige leerlingen is het nodig dat de school extra ondersteuning / aanpassing biedt.

In dit protocol wordt ingegaan op de doorstroom van kinderen binnen de kleuterbouw en van groep 2 naar groep 3. De school heeft de ruimte om zelf een afweging te maken voor een eventuele kleuterbouwverlenging of -versnelling. Wel wordt nadrukkelijk gevraagd naar beredeneerde afwegingen op basis waarvan de beslissing rondom een verlenging, doublure of versnelling in de kleuterbouw tot stand is gekomen. In dit protocol wordt aangegeven op grond waarvan keuzes ofwel beslissingen op 't Mozaïek gemaakt worden.

Daarnaast wordt in dit protocol aangegeven op welke wijze we de doorstroom van groep 2 naar groep 3 zo soepel mogelijk laten verlopen.

2. Protocol overgang groep 2 naar groep 3 op 't Mozaïek

De ontwikkeling van kleuters

Een kind ontwikkelt zich voortdurend, soms geleidelijk en soms met sprongen. Het jonge kind ontwikkelt zich al experimenterend, verkennend en spelend. In groep 1/2 zorgt de leerkracht voor een passend en gevarieerd aanbod aan activiteiten. Het is de taak van de leerkracht om in te spelen op de verschillen tussen leerlingen en om hun ontwikkeling verder te stimuleren. De leerkracht observeert daarbij de vorderingen van het kind op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de spraak-taal ontwikkeling, de motoriek, de cognitieve ontwikkeling en het speelwerkgedrag.

Kinderen die heel jong zijn in leeftijd en gedrag kunnen veel groei- en ontwikkelvoordeel van een langere kleuterperiode hebben. Dit wordt ook niet gezien als zittenblijven/doublure. Het kan juist een positieve bijdrage leveren om een kind met een zo hoog mogelijk ontwikkelingsniveau de basisschool te laten verlaten.

De communicatie

Na een aantal schoolweken vinden op school de intakegesprekken plaats. In februari/maart staan de rapportgesprekken gepland. Indien gewenst is het kind daarbij aanwezig.

Het nemen van de beslissing of een kind doorstroomt naar groep 3, begint op 't Mozaïek in januari van groep 2. We hebben de ontwikkeling van het kind gevolgd en vastgelegd met behulp van onze observatielijsten en het volgsysteem van Onderbouwd. Mochten er vóór januari al opvallende zaken in de ontwikkeling van het kind zijn, worden ouders eerder uitgenodigd en onze bevindingen met hen gedeeld. In dit gesprek wordt aangegeven wat er al is ondernomen en wat we gaan doen om het kind verder te helpen in zijn ontwikkeling.

We geven bij de ouders tevens aan wanneer we, in overleg, de definitieve beslissing nemen over het vervolg van de schoolloopbaan van het kind. Bij jonge kinderen (zogenaamde najaarsleerlingen) doen we dat zo laat mogelijk omdat jonge kinderen vaak in een korte tijd nog grote ontwikkelingen kunnen doormaken, hier wordt later in dit protocol op terug gekomen.

Het is in het belang van het kind dat de beslissing in onderling overleg tot stand komt. Als de school van mening is dat de leerling niet door kan stromen naar groep 3 en de ouders zijn van mening dat dit wel zou kunnen, dan is het advies dat de school geeft uiteindelijk bindend.

Het besluit

Wanneer de beslissing is genomen tot het verlengen van de kleuterperiode, gaan we kijken hoe we de resterende tijd zo optimaal mogelijk kunnen benutten. Daarbij krijgt het kind de gelegenheid zich verder te ontwikkelen op zowel sociaal-emotioneel als cognitief gebied. Ook kan er voor gekozen worden om extra aandacht/uitdaging op taal- en rekengebied aan te bieden.

Bij het besluit een leerling door te laten stromen van groep 2 naar groep 3 hanteren we de volgende criteria:

Bij de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gekeken naar;

- Zelfbeeld
- Zelfvertrouwen
- Zelfstandigheid
- Zelfredzaamheid
- Intrinsieke motivatie
- Weerbaarheid
- Omgang met andere kinderen
- Concentratie
- Taakgerichtheid

Bij de cognitieve ontwikkeling (signaleringslijsten) staan de volgende ontwikkelingsgebieden centraal;

- Ontluikende- en beginnende geletterdheid
- Beginnende gecijferdheid
- (auditieve) informatieverwerking
- Mondelinge taalvaardigheid

Is er sprake van achterstanden in de motorische ontwikkeling?

- Is de leerling voldoende in staat om het schrijfproces op te pakken?

3. Doorstroom van najaarsleerlingen van groep 2 naar groep 3

Najaarsleerlingen, kinderen geboren tussen 1 oktober en 1 januari, hebben relatief gezien een korte kleuterperiode. Voor de meeste kinderen is deze periode toereikend, een enkeling heeft behoefte aan extra kleutertijd. De overgang van een leerling heeft niet alleen te maken met leeftijd, maar vooral met de ontwikkeling die een leerling doormaakt. We kijken naar zaken als werkhouding, sociaal-emotionele ontwikkeling, leergierigheid, concentratie en cognitieve ontwikkeling. We volgen dit Door middel van observaties, activiteiten in de groep en de volgsystemen van Onderbouwd (cognitief) en KanVas (Kanjertaining, sociaal-emotioneel). Belangrijk is dat kinderen voldoende leertijd en ontwikkeltijd krijgen om een stevige basis te verkrijgen voor de rest van hun basisschooltijd.

De kinderen die tussen 1 oktober en 1 januari geboren zijn worden nauwlettend gevolgd om tot een verantwoorde beslissing voor de doorstroom te komen. Op onze school stromen groep 2 leerlingen, die vóór 1 januari geboren zijn, in principe door naar groep 3, tenzij er sprake is van een ontwikkelingsachterstand. Wanneer dit aan de orde is wordt dat tijdig met ouders gecommuniceerd en kan gekozen worden voor een verlenging van de kleuterperiode. (zie "Protocol Najaarsleerlingen")

4. Versnellen in groep 1-2-3

Soms zijn kinderen op alle gebieden verder dan hun leeftijdsgenoten. Vaak blijkt dit al in groep 1.

De leerkracht kan dan in overleg met de ouders beslissen dat een leerling eerder met groep 2 mee gaat draaien om hem of haar de ontwikkelingskansen te geven waar het kind aan toe is. Of het kind vervolgens door zal gaan naar groep 3 hangt af van de volgende aspecten:

- De werkhouding van het kind moet op het niveau van groep 2 zijn; een kind moet langere tijd achter elkaar door kunnen blijven werken en intrinsiek gemotiveerd zijn om te werken.
- Hoe is de sociale ontwikkeling van het kind; speelt het met kinderen van groep 2, voelt het zich thuis bij deze leeftijdsgroep en heeft de leerling aansluiting in de groep?
- Hoe staat het kind in de spelontwikkeling; is er sprake van gevorderd rollenspel, zoekt het kind ook naar extra uitdagingen in het spel, kiest het ook voor moeilijke activiteiten?
- De taalontwikkeling is erg belangrijk; spreekt de leerling in goed opgebouwde zinnen, heeft het een rijke woordenschat, beheerst het kind de leesvoorwaarden.
- Het kind moet emotioneel stabiel zijn en zelfvertrouwen hebben.
- Wat de motoriek betreft, moet de fijne motoriek voldoende ontwikkeld zijn om het schrijfproces op te kunnen pakken.
- Op het gebied van de rekenontwikkeling moet een kind goed kunnen tellen, meten, wegen en logisch kunnen denken.
- Het kind moet snel van begrip zijn, een goede concentratie hebben, een brede belangstelling hebben en goed gemotiveerd zijn om naar groep 3 te gaan.

Over het algemeen geldt dat kinderen bij wie overwogen wordt om vroegtijdig naar groep 3 te gaan, een duidelijke voorsprong moeten hebben op leeftijdsgenoten, alles goed mee kunnen doen met groep 2 en liefst nog iets beter presteren, gedurende langere tijd. Dit omdat er bij veel kinderen in de kleuterleeftijd sprake is van ontwikkelingsvoorsprongen die later weer ingelopen kunnen worden door anderen. Er blijft sprake van uitzonderingen, omdat in groep 2 veel aandacht geschonken wordt aan de brede ontwikkeling van de kinderen en in groep 3 meer aandacht is voor het cognitieve aspect. Dit is iets waar kinderen wel aan toe moeten zijn.

5. Een soepele overgang van groep 2 naar groep 3

Binnen ons onderbouwteam staan alle neuzen dezelfde kant op. De leerkrachten van groep 1,2 en 3 en de IB'er zijn gericht op een soepele doorstroom van groep 2 naar groep 3.

We erkennen dat jonge kinderen leren vanuit spel en beredeneerd aanbod. Hierop proberen we in de groepen 1,2 en 3 zoveel mogelijk op aan te sluiten. De volgende elementen worden bij ons op school doorgetrokken van groep 2 naar groep 3;

- Het starten in de kring, ook gezamenlijke activiteiten vinden geregeld plaats in de kring
- Het spelen in verschillende hoeken
- Het werken met het planbord/ zelfstandig werken/ klassenmanagement
- Thematisch werken
- In het begin van het schooljaar een extra buitenspelmoment
- Inzet van ontwikkelingsmaterialen

- Het werken met dagritme
- Handelend/bewegend leren
- Ochtend routine
- Coöperatieve werkvormen

6. Het tijdpad van de beslissingsprocedure rond de overgang van groep 2 naar groep 3

oktober/november – december groep 2

- signalering, welk kind behoort tot de risicogroep (indruk leerkracht, VVE-traject in voorschoolse periode, intakegesprek, familiale dyslexie,)
- start overleg tussen leerkrachten en intern begeleider
- overleg ouders over de ontwikkeling van het kind, maar ook het aangeven van twijfels als deze er zijn

januari – maart groep 2

- verzamelen van informatie (meetmoment observatie registratie/ volgsysteem Onderbouwd en KanVas)
- overleg met de ouders over de ontwikkeling van het kind
- bespreken eerste overweging wel/ niet doorgaan naar groep 3

mei groep 2

- definitieve beslissing over verlenging of overgang

september/oktober nieuw schooljaar na beslissing blijven in groep 2

- Opstellen (handelings)plan in samenspraak met de IB'er. Hierin staat omschreven welke extra begeleiding of welk plan van aanpak gehanteerd gaat worden om aan te sluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van de leerling, om te voorkomen dat de leerling 2 jaar "hetzelfde" doet

7. Kijkwijzer besluitvorming verlenging groep 2

Naam:
 Geboortedatum:
 Besproken met ouders, datum:

Ingevuld op:
 Puntentotaal:
 Beslissing wel/ niet naar groep 3:

Gedrag

Contact met anderen	
Contact met de leerkracht	
Voelt zich op zijn/ haar gemak	
Komt voor zichzelf op	
Omgang regels/ afspraken	

Beheerst het kind het onderdeel:
 Goed: 2 punten
 Voldoende: 1 punt
 Nog niet voldoende: 0 punten

Totaal te behalen: 72 punten
 Heeft het kind 80% (minimaal 57 punten) gescoord, dan voldoet het kind aan de voorwaarden om door te stromen naar groep 3

Taakwerkhouding

Kan zich concentreren	
Werktempo is voldoende	
Is zelfstandig	
Durft om hulp te vragen	
Heeft voldoende zelfvertrouwen	
Omgaan met uitgestelde aandacht	
Betrokkenheid	
Taakaanpak	
Intrinsieke motivatie	

Motoriek

Heeft een goede pengreep	
Kan schrijfpatronen maken	
Beweegt zich soepel	
Werkverzorging	

Mondelinge taalontwikkeling

Is betrokken/ actief tijdens het kringmoment	
Heeft een goede luisterhouding	
Spreekdurf/ verstaanbaarheid	
Goede zinsbouw	

Beginnende geletterdheid

Kan zijn/ haar naam schrijven	
Kent 15 letters (wenselijk)	
Auditieve synthese	
Kan rijmen	
Klankpositie bepalen	
Invented spelling	

Volgsysteem Onderbouwd	
------------------------	--

Beginnende gecijferdheid

Rekenbegrippen/ schriftoëntatie	
Kan tellen t/m 20 (akoestisch)	
Kan synchroon tellen	
Kan resultaatief tellen	
Kent de cijfers t/m 20	
Kan terugtellen van 10 naar 0	
Volgsysteem Onderbouwd	

8. Protocol najaarsleerlingen (zie ook het aparte document)

Voor de zomer 1e schooljaar:
na 3 maanden onderwijs: invullen
observatielijsten
De leerling blijft na de zomer vooralsnog in
groep 1
Voor de herfstvakantie van het tweede jaar:
Gesprek met ouders over hun kind
(najaarsleerling). Uitleggen wat de
procedure is met een najaarsleerlingen.
Tijdpad bespreken met ouders.

Oktober:
Invullen observatielijst sociaal-emotioneel
en gesprek met intern begeleider over de
najaarsleerlingen

Na de herfstvakantie: najaarsleerlingen
draaien mee met groep 2

Januari/ februari :
Gesprek met ouders over voortgang Onderbouwd, sociaale-emotioneel en
rapport . In geval van twijfel wordt die ook uitgesproken naar ouders. Er wordt
besloten of het kind meedoet met groep 1 of met groep 2. Er wordt nog geen
beslissing genomen over eventueel voortgang naar groep 3.

April:
Gesprek met ouders plannen over
voortgang najaarsleerling

Mei:
Gesprek met ouders over voortgang Onderbouwd, de sociaal-emotionele
ontwikkeling en rapport. In overleg met ouders en intern begeleider wordt er
besloten of het kind wel of niet doorgaat naar groep 3.